

12.2.2012

Sexagesima

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi!

„Hospodin za mě dokončí *zápas* . Hospodine, tvoje milosrdenství je věčné, neopouštěj dílo vlastních rukou!“ Ž 138,8

Píseň 158 *Samému Bohu sláva, čest*

Modlitba: Pane, děkujeme Ti za dnešní den. Den nedělní, den volna. Den svátečního klidu. Děkujeme za zklidněný tep našeho srdce, zvolněný rytmus našich kroků, za chvíli v tomto shromáždění, kde nemusíme odvádět žádné výkony, ukazovat své schopnosti a přesvědčovat o svých kvalitách. Zde jsme mezi svými, kteří nás přijímají v lásce a s pochopením. Pane, za to vše děkujeme Tobě, neboť Ty jsi našemu týdnu tento rytmus vtiskl, Ty jsi učinil, že smíme v tomto společenství spočinout, Tvé Slovo je před námi a naslouchat mu a otevřít se mu je v této chvíli nejdůležitější.

Jsme si přitom dobře vědomi toho, že kdybys začal poměřovat a zvažovat, co jsme vyprodukovali v uplynulém týdnu, museli bychom se studem propadnout do země. A kdybychom zde měli otevřeně promluvit o tom, co jsme udělali pro Tvé království, bylo by toho tak málo, že bychom se museli červenat.

Červenáme se aspoň v duchu a stydíme. A ty do nás vidíš - a snad se shovívavě usmíváš. Vždyť znáš naše vykrucování, výmluvy, znáš naši slabost a pohodlnost.

Bože, odpusť nám a znovu k nám promluv. Získej si opět další kousek našeho srdce a i s tím málem konej své divy.

Nechť roste Tvoje království - vždyť ono je naší nadějí. amen

Čtení: Dt 8,2-14 a Ez 17,22-24

Píseň 446 *Moudrosti poklad z nebe*

Text: Mk 4,26-32 (kralická)

Máme strach, co bude. Letošní mráz ohrožuje, co bylo na podzim zaseto. Urodí se? Počasí si dělá, co chce. A někdy nás tvrdě zkouší. A tak se s obavami ptáme: Bylo dobře zaseto? (Jestli bylo vůbec zaseto!) A bylo zaseté zrna kvalitní?

Slyšeli jsme podobenství. Mluví sice o setí, růstu a sklizni, ale nejde o zemědělství, nýbrž o Boží království.

Podobenství je hádanka. O něčem mluví a myslí něco jiného. Podobenství nás však nechce záměrně mást, ale dává nám nahlédnout něco, nač jsme dosud nepomysleli, o čem se mluví těžko. Dává nám nahlédnout věci ne snadno přístupné. Nabízí pohled odjinud.

Co se tedy týče Božího království: bylo zaseto a bylo zaseto dobře. Spolehněte se. Důvěřujte. Zrna je kvalitní.

Nějaký člověk „uvrhl símě do země“. Možná – když tu jde o Boží království – možná zasel Bůh. A třeba ten jeho počáteční vklad či vhoz je Ježíš Nazaretský. „Narodil se Kristus Pán“ jsme zpívali docela nedávno. Proč jsme se z toho tak radovali? Protože – aspoň pro nás křesťany – je Ježíš spolehlivým a nadějným začátkem. Co znamená být věřícím? Mít důvěru v to, co bylo Bohem zaseto. I kdyby bylo zaseto jen docela nepatrné, hořčičné semínko – nepatrné a bezvýznamné jako ten Žid z 1. století.

Bylo zaseto – jednou, v minulosti – anebo se setí opakuje? Nanovo se zrna vrhá do země? A kdo a jak se na tom podílí? Máme na kazatelně nápis „Kážeme Krista“. Písmeno „K“ ovšem vypadá spíš jako „H“, takže mnozí náhodní návštěvníci a hlavně děti mají dojem, že „hážeme Krista“. Vlastně se mi ta představa líbí. (Z kázání jde trochu strach. Kázat, káznit, ukáznit, káznice...? Nezní mi to dobře.) Tak tedy hážeme Krista jako rozsévač zrna. Vypouštíme do světa, co jsme nevyprodukovali, nýbrž co jsme dostali. Hážeme Krista – ne tak, že bychom o něm povídali, ale že trouíme, co jsme od něj nabrali, čím jsme se nechali inspirovat, nadchnout a oslovit. (A asi to největší, co od něj můžeme dostat, je víra, naděje, láska – ale o tom všem se právě těžko jen tak lehce mluví. A každé z těch vzácných slov je doprovázeno také nějakým nedorozuměním, což platí asi zvlášť o lásce. Raději si pod láskou představme spíš charitu – a ještě raději si znovu a znovu

připomínejme Ježíšův příběh podle evangelií jako živé podobenství lásky, jako ilustraci toho, oč jde.)

Bylo zaseto, je zaseto – a co dál? Co dál? - - No, nevíme! Tady nás podobenství dostalo: „Člověk uvrhl sítě do země. A spal by, a vstával by ve dne i v noci a semeno by vzešlo a zrostlo, jakž on neví.“ Tak ono to roste, ať člověk spí či vstává, ve dne i v noci? Pro nás je velký rozdíl, zda spíme či bdíme. Zda ležíme ponořeni do spánku či vstáváme a pracujeme. Božímú království je jedno, zda se snažíme a makáme anebo nic neděláme? Tušíme, že v Bibli se hodně mluví o tom, co máme dělat. Častokrát nám Písmo svaté promlouvá do svědomí a burcuje: nenech to být! Nebuď lhotejný! Všimni si bližního, postarej se o toho, kdo je v nouzi! Tohle podobenství tedy asi nebude výzvou k pasivitě a rezignaci...

O čem to tedy je? Teď to možná ještě zkomplikuji: Ten člověk, který spí a vstává – ten ještě ke všemu ani neví! A přitom – docela pochopitelně - ten, kdo zaséval, tomu na průběhu a výsledku určitě záleží. A kde nám záleží na výsledku, na úspěchu, tam chceme co možná nejvíc vědět, tam chceme mít co nejvíc vliv, mít věci pod kontrolou, řídit je. Máme přece nějakou zodpovědnost! U mnoha činností to tak je – počínaje vařením přes výrobu aut po bankovní operace. Ale ne ve všem. Jsou věci, kde bych měl naopak strach z toho, kdybych měl všechno vědět a řídit. Tak mne to napadne třeba tvář v tvář dětem, kterým vykládám, které učím a vychovávám: vidět tak do jejich myslí! Co se jim v těch hlavách děje? A hned mne zamrazí. Chtít nahlédnout do lidské duše s touhou ji ovládat a řídit je nebezpečné. I kdyby za tím tisíckrát byly dobré úmysly. Zbožné touhy. Manipulace druhým člověkem je hřích. V tomto smyslu je nevědomost svatá, požehnaná!

Co znamená být věřícím? Možná mít důvěru v to, co probíhá vskrytu, mimo naši kontrolu. Nekontrolovaně bují zhoubná nemoc či extremistická hnutí. Mohou nekontrolovaně růst i dobré, Boží věci? Mohu klidně spát? Spánek, kdy jsou věci mimo naše vědomí, mimo naši kontrolu, tolik se podobá smrti. Roste Boží království i bez nás, i za hranice našeho vědomí, našeho žití?

Anebo dokonce – jestliže Bůh byl tím, kdo na počátku zasel – může být i Bůh tím, kdo neví? Může jeho království růst

bez jeho stálé kontroly a zasahování? (Některá biblická podobenství, některé obrazy a přirovnání mluví o pánu, o hospodáři, který odcestoval...) Nechává Bůh své království, ať žije a roste po svém, nezasahuje Bůh do dění na zemi, protože také důvěřuje. (?)

Nevíme. Modlíme se: „Přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi.“ O nebi není třeba pochybovat, je Boží. Ale o zemi máme starost. O důvěru pro zemi zápasíme, prosíme. A opakovaně slyšíme z evangelia: nebojte se, nebuďte ustaraní, důvěřujte. „Nebo sama od sebe země užitek plodí...“ Větší díl té práce, sama energie růstu přichází odjinud. To dobré, co bylo zaseto, se neztratí.

Mít takovou důvěru, věc Božího království netlačit, nýbrž nechat spontánně plynout, odevzdat se a nemít přitom strach, nepanikařit a klidně spát – to je snad jedna z nejtěžších věcí, co po nás Bůh žádá. Mám odevzdat a nechat plynout právě to nejcennější, na čem nejvíc záleží, celý smysl všeho (co přibližně vystihuje trojice víra, naděje, láska)? Mohu milovat, aniž bych sebe nebo druhého do milování nutil, aniž bych náš vztah, naši vzájemnost organizoval? Mohu žít v pravdě, aniž bych potřeboval pravdu prosazovat, mocensky podpírat?

Mohu mít důvěru, že Boží království vskrytu samo roste a přinese užitek? Ale kdy? Dočkám se? Čas sklizně není v naší moci. Podobenství říká (doslova přeloženo z řečtiny) „až úroda dovolí“. To, co bylo zaseto a co samo mimoděk roste, se nakonec projeví a ukáže. Ovšem - samo od sebe, podle svého! To do počátku vhozené, ač nepatrné přece se ukáže jako užitečné, dobré, životodárné - „plné obilí v klasu“. Anebo v případě toho, co vyrosté z hořčičného semínka - „pod stínem jeho mohou sobě ptáci nebeští hnízda dělati“. Nejde přitom o nějaký triumf nebo satisfakci. (Hořčice u nás dorůstá asi do jednoho metru, v krajích jižních možná více, ale nic majestátního to nebude.) O co tedy jde? Když Bible mluví obrazně o sklizni, mívá na mysli jakési finální závěšení, konec všech konců. Jako by se na věci chtěla podívat z hlediska věčnosti. K čemu to je? Mnozí usilovali o dobré, ale užitek z toho nespátřili. Tolik lidí odchází předčasně! A tolikrát triumfuje zloba, lhostejnost anebo prázdnota! Přál bych každému (i

sobě) okusit ten pohled na dobrý užitek, ač na něj třeba nemohu být pyšný (není to moje práce ani zásluha). Hledisko věčnosti se dívá na dobré věci, které už nejde zvrátit, vymazat, pokazit. Co znamená být věřícím? Mít důvěru, že takové hledisko tu je a je rozhodující. Mít důvěru ve smysl, nezkazitelnost, dovršení a naplnění toho, co bylo zaseto a vskrytu roste. Nechat se tím inspirovat a klidně spát. Amen.

Píseň (Svítá) 109 *Jak vzácnou přízeň*

Ohlášky

Píseň 183 *K tobě oči pozvedáme*

Přímluvná modlitba:

S důvěrou ve Tvé milosrdenství a ve Tvůj zájem o každého tvora obracíme se k Tobě s prosbami a přímluvami za naše bližní, za němé stvoření i za sebe.

(K jednotlivým prosbám se můžete připojit hlasitým „Pane, smiluj se“.)

Pane, tak snadno se naše pozornost zaměří na ty, kdo jsou nápadní a vpředu – daruj nám však oči pro ty, kdo jsou vzadu, pomoz, ať nezapomínáme na ty nejmenší a opomíjené. Prosíme za staré, nevzhledné, umlčené, bezbranné. Daruj nám široké srdce a buď s těmi, které při nejlepší vůli obejmout nedokážeme.

O to tě, Pane, prosíme. - - Pane, smiluj se.

Pane, tak snadno se družíme s těmi, kdo jsou plni sil a optimismu. Daruj nám odvalu setkávat se s bolestí a s bezmocí našich bližních. Prosíme za ty, kdo jsou na dně, kdo umírají, kdo si zoufají. Buď blízko nám všem a zvláště jim, když dojdou slova a nevíme, co bude dál.

O to tě, Pane, prosíme. - - Pane, smiluj se.

Pane, tak snadno se necháme navést na široké a pohodlné cesty. Daruj nám sílu unést odpovědnost za vztahy, které navazujeme. Prosíme za manželství a rodiny. Nauč nás spolu mluvit v přímosti

a v pravdě, nauč nás spolu v dobrém vycházet, vzájemně se podporovat, řešit konflikty, přemáhat malichernost, malomyslnost a dej nám okusit radost a potěšení.

O to tě, Pane, prosíme. - - Pane, smiluj se.

Pane, tak snadno podléháme dojmu, že jsi tady od toho, abys nám plnil naše přání a touhy. Daruj nám pokoru před tebou, ať tobě s úctou nasloucháme a tvoje evangelium nás osvobozuje od našich úzkostí a od našeho sobectví. Ať jako církve nesledujeme své zájmy, ale cesty tvého království.

O to tě, Pane, prosíme. - - Pane, smiluj se.

Pane, tak snadno končíme se svým zájmem u sebe samých. Daruj nám otevřenost a vnímavost pro blízké i daleké s jejich trápeními a konflikty. Prosíme zvláště za ty, kdo jsou bezprostředně ohroženi na životě, prosíme za všechny, kdo trpí mrazem, prosíme za ohrožené bojem, prosíme za obyvatele Sýrie. Pane, pomoz najít cesty k účinné pomoci.

O to tě, Pane, prosíme. - - Pane, smiluj se.

Otče náš

Píseň (Svítá) 21 *Bud' vůle tvá*

Poslání: Ř 8,19-25

Požehnání:

Boží pravda, kterou žádná temnota nezahálí,
ta ať vám svítí na cestu, kdybyste bloudili;
ať vás provází, kamkoli půjdete.

Boží naděje ať je vám budoucností,
tam kde jiní nevidí nic než tmu, beznaděj a konec;
ať vás chrání před strachem z lidí i z příštích dnů a let.

A Boží láska, bez které se životní zahrada mění v poušť, Boží

láska ať oživuje vše dobré, co skomírá;
ať vám dodává chuť do života, radost z toho, že tu můžeme být,
a ať vás naplní pokojem.

Ať Hospodin ti žehná a chrání tě,
ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv,
ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. Amen.

Píseň 419 Mocný Bože, při Kristovu